

TÍÐINDI

NORÐOYA SPARIKA

Umleið 50 fólk starvast í Norðoya Sparikassa, sum í gjár varð 100 ár. Tá ið føðingardagurin verður hildin í Klaksvík leygardagin, verður 100 ára minnigarrit lagt fram, og tá verður møguleiki at hoyra Lars Løkke Rasmussen og Anders Lund Madsen

Eyðun Klakstein

Norðoya Sparikassi hevur seinastu mánaðirnar ikki sett seg sjálvan undir skeppuna, nú 100 ára stovningardagurin er komin alt nærri.

Norðoya Sparikassi varð stovnaður 24. september 1919, og stjórn, nevnd, umboðsráð, ábyrgdarar og starvsfólk bankans hava síðsta árið og meir enn so markerað dagin.

Í gjár vóru fløggini vundin í húnarhátt í deildunum, og tey, sum stukku inn á gólvið, vórðu bjóðað ein drekkamunn.

Stóra føðingardagshaldið verður leygardagin, tá ið tað allan seinnapartin verður føðingardagshald í ítróttarhallinum í Klaksvík – í Badmintonhøllini verður tiltak fyri børnini, og í KÍ høllini verður tiltak fyri tey vaksnu.

Norðoya Sparikassi kann fegnast um, at av øllum teimum føroysku peningastovnunum er hann tann einasti í Føroyum, sum ongantíð er endurstovnaður, og sum framvegis koyrir eftir stórt sæð sama leisti, sum tá hann varð stovnaður. Tað ber samstundis í sær, at Norðoya Sparikassi er í kapping við peningastovnar, sum eru polstraðir við almennum pengum.

Kongaliga vitjanin

Norðoya Sparikassi hevði kongliga vitjan 24. august í fjør. Í Sparikassanum kendu tey tað vera ein heiður at fáa vitjan av Friðriki krúnprinsi, Mary krúnprinsessu og børnum teirra, og leiðsla Sparikassans gjørdi framman undan hesum degnum av, at kongliga vitjanin skuldi vera startskotið til 100-ára haldið.

Stjórin í Sparikassanum, Marner Mortensen, stóð uttan fyri og tók ímóti, og Friðrikur krúnprinsur og Mary krúnprinsessa høvdu eina góða løtu henda dagin í Sparikassanum. Tey lurtadu við andakt og settu hópín av spurn-

ingum, áðrenn tey fóru víðari út til Fugloyar og seinni til Mikladals.

Hátíðarløtan var í ovaru hæddini í nýggja partinum. Tað var fallið John P. Danielsen, nevndarformanni, í lut at fortelja um søguna, virksemini og framtíðarætlaninar hjá Norðoya Sparikassa.

John P. Danielsen greiddi millum annað frá, at umleið 50 fólk starvast í Sparikassanum, og at nógv tey flestu arbeiða í høvuðssætinum í Klaksvík. Hini eru í deildini í Havn og í Fuglafirði. Nevndarformaðurin nevndi eisini, at útlánini eru 1,9 mia. kr., og at tveir triðingar av hesum eru privatlán og ein triðingur vinnulán. Innlánini eru 2,3 mia. kr., og eginpeningurin er 228 mió. kr. Av teimum fyra peningastovnunum í Føroyum hevur Norðoya Sparikassi umleið 13 prosent av marknaðinum. Í Norðuroyggjum verður tó mett, at Sparikassin hevur áleið helvtina av marknaðinum.

Sparikassin og samfelagið

Tað vakti serligan ans hjá krúnprinsinum og krúnprinsessuni, tá John P. Danielsen greiddi frá, hvussu Sparikassin er skipaður. Nevndarformaðurin nevndi til dømis, at munurin millum ábyrgdarsparikassar og partafelagsskipaðar peningastovnar stórt sæð bara er í ognarviðurskiftinum, og hvussu vinningurin verður útlutaður.

Endamálið hjá partafeløgum er í høvuðsheitum at vinna pening til partaeigararnar. Hinvegin er ábyrgdarskipanin bygd á sjálvsognarhugtakið, har tann parturin av vinninginum, ið ikki skal brúkast til stöðufesting og vøkstur, kann útlutast til almenngagnlig ella vælgerandi endamál.

– Vit kunnu eisini siga, at tað er lokalsamfelagið, sum eigur Sparikassan og sum sostatt kann fáa ágóða av útlutingini til almenngagnlig endamál. Hetta verður gjørt gjøgnum ein gávugrunn, ið fær tillutað ein part av árliga

rakstraryvirskotinum, segði John P. Danielsen.

Sparikassin hevur gjøgnum gávugrunnin veitt stuðul til nógv almenn-gagnlig endamál. Harumframt hevur Sparikassin óbeinleiðis veitt týðandi upphæddir í sponsoravtalum við fleiri ítróttarfeløg í Klaksvík.

Sparikassin hevði henda dagin bjóðað umboðum fyri fleiri ítróttarfeløg til hátíðarløtuna saman við teimum kongligu. Fyrstur inn var Páll Klettskarð og honum á baki kom Malena Josephsen, bæði royndir KÍ spælarar. Síðani komu umboð fyri Stjørnuna og Team Klaksvík, rennifelagið Treysti, svimjifelagið Ægir, Klaksvíkar Fimleikarafelag og seinast Klaksvíkar Róðrarfelag.

John Danielsen legði dent á týðningin, sum ítrótturin hevði fyri ungdomin og samleikan í Klaksvík. Hann nevndi metið hjá KÍ-kvinnunum, sum kom í

Guinnes metbókina, og at Klaksvík hevði fostrað Jákup Mikkelsen, sum í 2000 vann danska meistaraheitið við Herfølge, og Toda Jónsson, sum triggjar ferðir vann danska meistaraheitið við FCK.

Tá fetti Friðrikur krúnprinsur sær á og smiltist, tí sum iðin ítróttamaður sæst hann mangan sita á áskoðaraplássunum í Parkini, tá FCK spælir.

Kongaliga vitjanin var startskotið upp á 100 ára haldið hjá Norðoya Sparikassa, og hetta síðsta árið hevur Sparikassin í uppaftur størri mun, enn hann annars plagar at gera, verið við til at sett dám á tiltøk bæði í Klaksvík og aðrastaðni.

Søgan er serlig

100 ár er høgur aldur í søguni hjá føroyskum peningastovnum. Bara Føroya Amts Sparikassi og Føroya Banki vóru til í Føroyum, tá menn í Norðoyggjum í 1919 stovnaðu Norðoya Sparikassa.

Føroya Amts Sparikassi var, sum orðið sigur, fyrst og fremst ein peningastovnur, har fólk trygt kundu goyma sín avloppspening. Innlánspeningurin gav Sparikassanum møguleika at læna pening móti 1. prioriteti í húsum, jørð og til kommunur, og tapsvæðin var tí ikki tann heilt stóri.

Men Føroya Amts Sparikassi var staðsettur í einum grótbygningi í Havn, og skuldu norðoyingar, suðringar, vágafólk ella eiðisfólk seta pening inn í Sparikassan, mátti hesin peningur bókstaviliga flytast við báti ella um fjøll til Havnar.

Tá danskir embætismenn í Føroyum

